

**ZBIÓR INFORMACJI
PODLEGAJĄCYCH PUBLIKACJI
W RAMACH POLITYKI INFORMACYJNEJ
BANKU**

za rok 2020 rok

Sporządzono: 14 czerwca 2021 rok.

Wprowadzenie

1. Zgodnie z wymogami określonymi w obowiązujących regulacjach i rekomendacjach, a w szczególności w Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, niniejszy dokument informuje o profilu ryzyka Banku Spółdzielczego w Wysokiem Mazowieckiem, według stanu na 31 grudnia 2020 roku.
2. W oparciu o art. 432 ust. 1 CRR, Bank pominał w ujawnieniach informacje uznane za nieistotne, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie wpływa na ocenę lub decyzję uczestnika rynku opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych.
3. W oparciu o art. 432 ust. 2 CRR, Bank pomija w ujawnieniach informacje uznane za zastrzeżone lub poufne. Informacje uznaje się za zastrzeżone, jeżeli w opinii Banku ich podanie do wiadomości publicznej może mieć niekorzystny wpływ na pozycję konkurencyjną Banku na rynku właściwym w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów. Informacje uznaje się za poufne, również w sytuacjach, gdy Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
4. Wszelkie dane liczbowe w niniejszej Informacji prezentowane są na stan 31 grudnia 2020 roku.
5. W 2020 roku Bank Spółdzielczy w Wysokiem Mazowieckiem prowadził działalność w:
 - 1) Centrali;
 - 2) 2 oddziałach;
 - 3) 5 punktach kasowych.
6. Niniejsza Informacja została sporządzona na podstawie Instrukcji sporządzania i ogłaszania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu w Banku Spółdzielczym w Wysokiem Mazowieckiem, w oparciu o Politykę informacyjną.
7. Bank informuje ponadto, iż:
 - Stosuje polskie standardy rachunkowości zatem wszelkie dodatkowe informacje podlegające ujawnieniu w myśl międzynarodowych standardów rachunkowości nie dotyczą Banku,
 - Bank nie posiada aktywów obciążonych w rozumieniu art. 443 CRR oraz nie identyfikuje ryzyka kontrahenta w myśl art. 439 CRR,
 - Bank nie posiada portfela handlowego oraz nie przeprowadzał sekurytyzacji,
 - Bank nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru ryzyka (w tym wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka)
 - Bank nie posiada podmiotów zależnych, w związku z tym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych,
 - Bank ujawnia informacje, które go dotyczą z zachowaniem zasady proporcjonalności
8. Niniejsza informacja uwzględnia wymagania zawarte w :
 - 1) Ustawie prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku, tekst jednolity Dz.U. 2019 poz. 2357.
 - 2) Ustawie o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym z dnia 5 sierpnia 2015 roku, Dz. U. 2019 poz. 483.

- 3) Zasadach ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.
- 4) Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.
1. Bank Spółdzielczy w Wysokiem Mazowieckiem, realizując wymogi art.111a ust.1 ustawy Prawo bankowe, ujawnia, iż:
 - Nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - Nie działa w holdingu i nie zawarł umowy, o której mowa w art.141t ust.1 wskazanej Ustawy,

Słownik pojęć

Przez użyte w niniejszej Informacji pojęcia należy rozumieć:

Bank - Bank Spółdzielczy w Wysokiem Mazowieckiem, przy ul. Jagiellońskiej 14, 18-200 Wysokie Mazowieckie zarejestrowanym w rejestrze spółdzielni Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonym w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy, pod nr KRS 0000111474, NIP 7220002571.

Rada - Rada Nadzorcza Banku;

Zarząd - Zarząd Banku;

CRR - ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012;

CRDIV - DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE;

Fundusze własne - wartość obliczona zgodnie z częścią drugą rozporządzenia CRR;

Instrukcja polityki informacyjnej - Instrukcja sporządzania i ogłaszania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu w Banku Spółdzielczym w Wysokiem Mazowieckiem.

Zbiór - zbiór informacji podlegających ogłoszeniu w oparciu o Instrukcję polityki informacyjnej;

ICAAP - model szacowania kapitału wewnętrznego;

MŚP - małe i średnie przedsiębiorstwa;

WNP - wartości niematerialne i prawne;

DtI - wskaźnik charakteryzujący poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodu klienta detalicznego.

LtV - wskaźnik wyrażający stosunek wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości stanowiącej przedmiot zabezpieczenia.

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia oraz opis metod wyceny i rachunkowości

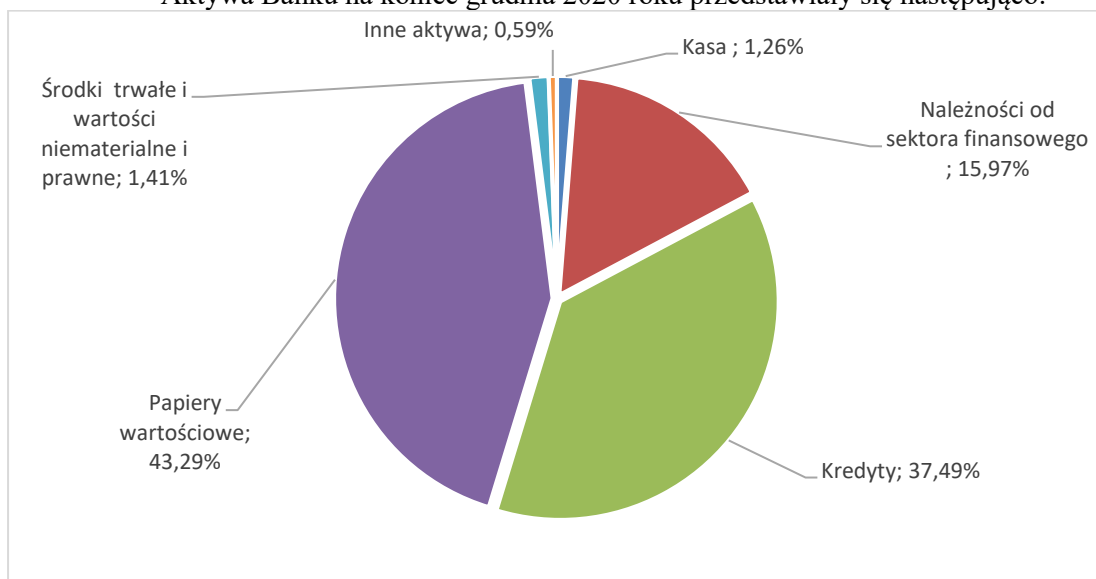
Przyjęte zasady rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie przychodów i kosztów w zakresie, w jakim przysługuje jednostce prawo wyboru wykonywane jest zgodnie z obowiązującymi przepisami, a w szczególności: z Ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 poz.351 z późn. zm) oraz z Rozporządzenia ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (tekst jednolity Dz. U. z 2019 poz. 957 z późn. zm) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 520 z późn. zm.), z tym że:

1. aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na fundusz z aktualizacji wyceny;
2. aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy Bank wycenia według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej zalicza odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych, z zastrzeżeniem, że zobowiązanie, które ma zostać rozliczone przez przekazanie instrumentu kapitałowego, którego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, wycenia według zamortyzowanego kosztu,
3. aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności, Bank wycenia według ceny nabycia skorygowanej o naliczone odsetki, dyskonto i premię wycenianą drogą liniową. Wycena ta nie odbiega w sposób istotny od metody określonej w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków,
4. Należności z tytułu środków zdeponowanych w instytucjach finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty wraz z odsetkami. Wycena ta nie odbiega w sposób istotny od metody określonej w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków,
5. Bank dokonuje spisania należności w ciężar utworzonej na nie rezerwy celowej lub odpisu aktualizującego na podstawie decyzji Zarządu;
6. rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące tworzone są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 520 z późn. zm.);
7. wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, odpisów amortyzacyjnych dokonuje się zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych,
8. środki trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości; odpisów amortyzacyjnych dokonuje się zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych,
9. aktywa i pasywa bilansowe oraz zobowiązania pozabilansowe w walutach obcych wykazuje się w złotych po przeliczeniu wg kursu średniego NBP ustalonego na dzień bilansowy.

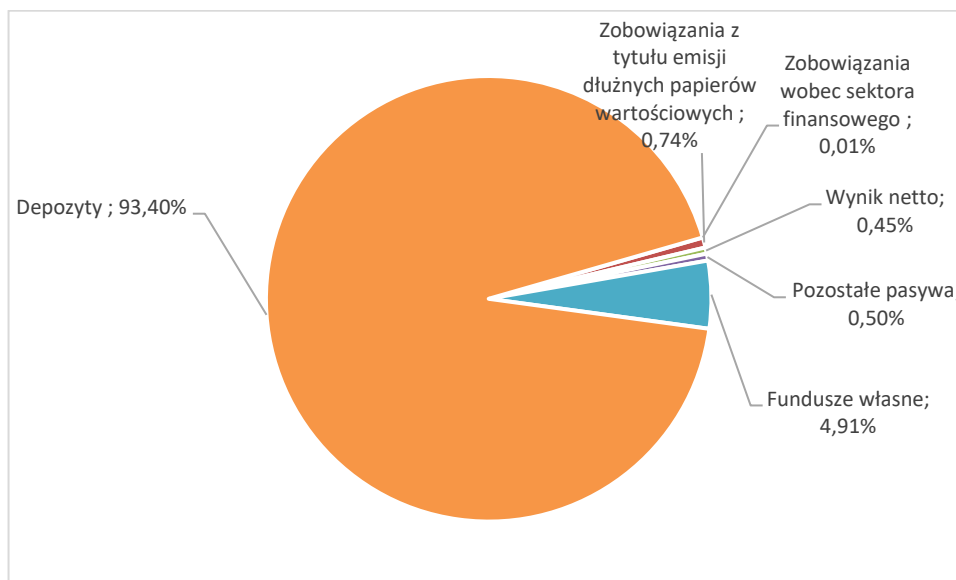
Dane finansowe

Suma bilansowa na koniec 2020 roku wyniosła 273 275 tys. złotych; w stosunku do stanu z końca grudnia 2019 roku odnotowano wzrost o 6,07 %.

Aktywa Banku na koniec grudnia 2020 roku przedstawiały się następująco:

Pasywa Banku na koniec grudnia 2020 roku przedstawiały się następująco:

Na dzień 31.12.2020 r. kredyty ogółem wg wartości bilansowej osiągały wartość 102 450 tys. zł i w porównaniu do końca poprzedniego roku zanotowano ich wzrost o 4 518 tys. zł, tj. o 4,61%.

Baza depozytowa wraz z odsetkami na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 255 241 tys. zł. Wartość depozytów w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosła o 5,43% tj. o 13 146 tys. złotych.

Wynik finansowy brutto

Wynik finansowy brutto na koniec grudnia 2020 roku wyniósł 1 612 tys. złotych i był wyższy w stosunku do wartości osiągniętej w analogicznym okresie roku ubiegłego o 28,45%, natomiast **wynik netto** ukształtował się na poziomie 1 233 tys. zł. i był wyższy od wartości z końca grudnia 2019 r. o 33,30%. Wartości wyniku finansowego brutto i netto na koniec grudnia 2019 roku wynosiły odpowiednio 1 255 i 925 tys. złotych.

Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek na 31.12.2020 r. kształtował się na poziomie 5 503 tys. zł i stanowił 79,28% wyniku na działalności bankowej. Zanotowano spadek wyniku z tytułu odsetek o 72 tys. zł, tj. o 1,29% w stosunku do grudnia 2019 r.

Wynik z tytułu prowizji

Wynik z tytułu prowizji 31.12.2020 r. osiągnął wartość 1 394 tys. zł i wzrósł w porównaniu do analogicznego okresu w roku poprzednim o 1 tys. zł. Wynik z tytułu prowizji na dzień 31.12.2020 r. stanowił 20,08% wyniku na działalności bankowej.

Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany wzrósł w stosunku do grudnia ubiegłego roku o 33,33% i wyniósł 44 tys. zł.

Wynik na pozostałej działalności operacyjnej

W 2020 roku zanotowano duży wzrost na wyniku z pozostałej działalności operacyjnej, który na dzień 31.12.2020 r. ukształtował się na poziomie 482 tys. zł i był wyższy w stosunku do analogicznego okresu w roku poprzednim o 373 tys. zł, tj. o 342,20%.

Koszty działania banku

Na wartość kosztów działania banku (5 366 tys. zł) złożyły się:

- koszty wynagrodzeń o wartości – 2 899 tys. zł (spadek o 4,07% r/r),
- ubezpieczenia i inne świadczenia - 605 tys. zł (spadek o 2,42%),
- pozostałe koszty o wartości – 1 861 tys. zł (wzrost o 6,83%).

Na dzień 31.12.2020 r. stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej (ROA netto) wyniosła 0,45%.

Ekspozycje kapitałowe zaliczone do portfela handlowego i bankowego

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank klasyfikował wszystkie operacje do portfela bankowego.

Wartość ekspozycji zaliczonych do portfela bankowego

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank w strukturze aktywów posiadał środki zaangażowane w inwestycje o charakterze finansowym o łącznej wartości 132 361 tys. zł. Na tę wartość składały się:

- lokaty międzybankowe – 14 058 tys. zł, w tym 11 582 tys. zł były to lokaty jednodniowe;
- dłużne papiery wartościowe – 117 403 tys. zł;
- posiadane akcje - 900 tys. zł.

Tabela 1. Zestawienie inwestycji w obligacje i bony pieniężne na dzień 31 grudnia 2020 roku. (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2020 r.:
1.	Bony pieniężne NBP	22 949 665,59
2.	Obligacje skarbowe	89 317 761,29
3.	Obligacje BGK	5 135 350,00
	RAZEM:	117 402 776,88

Tabela 2. Akcje i udziały dostępne do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2020 roku.

(w zł.)

Lp.	Wyszczególnienie:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2020 r.:
1.	Akcje BPS	679 645,00
2.	Akcje PBA	214 368,00
4.	Udział w SSOZ	2 000,00
5.	Pozostałe	4 292,00
	RAZEM:	900 305,00

Zarządzanie ryzykiem

Prowadzenie działalności bankowej związane jest z ponoszeniem ryzyka. W celu zachowania bezpieczeństwa powierzonych środków w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem. W Banku cele i zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zostały opisane w Strategii działania Banku na lata 2016 - 2020, Strategii zarządzania ryzykiem w Banku i Planie ekonomiczno-finansowym. Podejmowanie ryzyka wymaga koncentracji uwagi na aktualnych i potencjalnych zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed nimi i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Bank charakteryzuje się ostrożnościowym podejmowaniem ryzyka, co oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej, a kontrolowaniem ryzyka i zabezpieczeniem kapitałowym Banku. Celem w zakresie zarządzania kapitałem / adekwatnością kapitałową w Banku jest zapewnienie poziomu i

struktury funduszy własnych pozwalających na zabezpieczenie poziomu ponoszonego ryzyka. Cel w zakresie zarządzania kapitałem uwzględnia dodatkowe wymogi wynikające z CRR dotyczące buforów kapitałowych. Bank utrzymuje wartość funduszy własnych na poziomie nie niższym niż suma kapitału niezbędnego na pokrycie poziomu ponoszonego ryzyka powiększoną o kapitały pokrywające wymogi wynikające z buforów kapitałowych.

Bank dokonuje podziału ryzyk na ryzyka istotne i nieistotne.

W Banku wyróżniamy następujące ryzyka istotne:

1. Ryzyko kredytowe; (w tym rezydualne, kontrahenta i koncentracji)
2. Ryzyko inwestycji finansowych;
3. Ryzyko stopy procentowej;
4. Ryzyko płynności;
5. Ryzyko walutowe;
6. Ryzyko operacyjne;
7. Ryzyko biznesowe; (w tym wyniku finansowego), będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania.
8. Ryzyko braku zgodności.
9. Ryzyko kapitałowe
10. Ryzyko bancassurance,

Ryzyko nieistotne to ryzyko zidentyfikowane, o małym znaczeniu lub ryzyko w pełni kontrolowane i ograniczone przez Bank. Zidentyfikowane ryzyka objęte są procesem zarządzania adekwatnym do jego możliwego wpływu na bezpieczeństwo Banku.

Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

W celu realizacji procesów związanych z zarządzaniem ryzykami w Banku realizowane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą w ramach Strategii działania Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Audyt wewnętrzny,
4. Główny Księgowy,
5. Stanowisko ds. Analiz i Ryzyka,

6. Stanowisko ds. zgodności,
7. Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej,
8. Zespół windykacji i weryfikacji kredytów,
9. Pozostali pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w strategii Banku oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).
2. **Komitet Audytu Rady Nadzorczej** – wspiera działania Rady Nadzorczej poprzez przedstawianie swojego stanowiska lub rekomendacji, pozwalających jej na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem. Wykonywanie przez Komitet czynności nie zastępuje ustawowych, statutowych czy wynikających z regulacji wewnętrznych oraz rekomendacji KNF obowiązków Rady Nadzorczej Banku, ani też nie zwalnia członków Rady Nadzorczej Banku z ich odpowiedzialności.
3. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii, polityk i instrukcji, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne - dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
3. **Główny Księgowy** – nadzoruje prawidłowe dokumentowanie zdarzeń gospodarczych i operacji bankowych oraz odpowiada za opracowywanie metodologii i nadzór nad sporządzaniem sprawozdawczości. Do zadań Głównego Księgowego należy m. in. nadzór nad realizacją zasad wyliczania wymogów kapitałowych, lokowaniem nadwyżek pieniężnych i bezpieczeństwem funkcjonowania systemów informatycznych, a także szacowanie wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
4. **Stanowisko ds. Analiz i Ryzyka** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Stanowiska to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami.
5. **Stanowisko ds. zgodności** - identyfikuje ryzyko braku zgodności w szczególności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych banku, standardów rynkowych oraz wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających

6. **Zespół windykacji i weryfikacji kredytów**- uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.

7. **Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej** ma za zadanie przeprowadzanie kontroli wewnętrznej w całej działalności banku w tym mechanizmów kontroli ryzyka oraz mechanizmów kontrolnych.

8. **Audyt wewnętrzny** – Realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia, ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności banku w tym mechanizmów kontroli ryzyka oraz mechanizmów kontrolnych. Zadania te audyt wykonuje poprzez przeprowadzanie badań audytowych zgodnie z zakresem i częstotliwością określoną w planach audytu. Audyt dostarcza obiektywnej oceny skuteczności i efektywności działania banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku oraz zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

9. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

System zarządzania ryzykiem oparty jest o regulacje nadzorcze i zbiór regulacji wewnętrznych. Bank ocenia ryzyko wynikające z aktualnie prowadzonej działalności oraz działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Bieżące zarządzanie ryzykiem w Banku polega na:

1. Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka.
2. Ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, wykorzystując do tego celu informacje otrzymane z jednostek/komórek organizacyjnych Banku.
3. Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń.
4. Ograniczaniu/eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka

W bieżącym zarządzaniu ryzykiem w Banku szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania Banku, z wykorzystaniem technik testowania warunków skrajnych. W Banku obowiązują wewnętrzne limity na poszczególne rodzaje ryzyka, które zostały uznane za istotne zgodnie z obowiązującą Instrukcją wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego. Ustalanie wewnętrznych limitów ma na celu ograniczenie poziomu narażenia na ryzyko między innymi poprzez zapewnienie odpowiedniego poziomu dywersyfikacji. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę ogólnego poziomu ryzyka Banku. Ustalając poziomy limitów, Bank bierze w szczególności pod uwagę wyniki przeprowadzonych stress-testów. Oprócz powyższych limitów w Banku obowiązują między innymi maksymalne wartości wskaźników Dtl oraz LtV, których wysokość ustalona została w odpowiednich politykach.

Ryzyko kredytowe - to ryzyko nie wywiązania się kredytobiorcy z obowiązku zwrotu udzielonych mu przez

Bank należności. Ryzyko to wpływa w sposób istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z możliwością poniesienia przez Bank znacznych strat w stosunku do posiadanych funduszy własnych.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym należy:

1. Rozwijanie skali działalności kredytowej Banku w granicach zatwierdzonych przez Radę i Zarząd,
2. Opracowanie/aktualizacja procedur związanych z zarządzaniem ryzykiem kredytowym oraz rozwijania systemów informatycznych i baz danych wykorzystywanych w procesie ograniczania ekspozycji na ryzyko kredytowe (ekspozycji kredytowej i portfela kredytowego),
3. Utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego cechującego się odpowiednią dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych,
4. Budowa i rozwijanie systemów pomiaru i analizy ryzyka kredytowego,
5. Monitorowanie, limitowanie i raportowanie poziomu ryzyka kredytowego w Banku w celu zapewnienia prawidłowego poziomu całkowitego wskaźnika kapitałowego,
6. W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku uwzględnia się czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych, ryzyka rezydualnego oraz ryzyka koncentracji zaangażowań,
7. W ramach inwestycji finansowych osiągnięcie optymalnych relacji pomiędzy ryzykiem emitenta, a poziomem zaangażowania banku w dany instrument.

Bank kredytuje osoby fizyczne, podmioty gospodarcze, rolników indywidualnych, i inne instytucje.

Bank prowadzi politykę dywersyfikacji ryzyka kredytowego, poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku.

W ramach ryzyka kredytowego Bank bada ryzyko koncentracji zaangażowani, czyli ryzyko niewykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze podmioty oraz przez grupy podmiotów (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie), w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników. Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec: pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;

1. tego samego sektora gospodarczego;
2. tego samego instrumentu finansowego;
3. tego samego rodzaju zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia kredytowego;

Ekspozycje przeterminowane i ekspozycje o utraconej wartości

Jako pozycję przeterminowaną należy rozumieć należność niespłaconą, w określonych w umowie terminach. Jako okres przeterminowania należy rozumieć okres od wynikającego z umowy terminu zapadalności (określonego terminu spłaty raty, odsetek lub całej należności) do dnia bilansowego.

Pozycje o utraconej wartości to ekspozycje kredytowe kwalifikowane do kategorii należności zagrożonych, tj. poniżej standardu, wątpliwej, straconej.

Tabela 3. Ekspozycje przeterminowane w wartości bilansowej brutto wg stanu na 31 grudnia 2020 roku. (w zł.)

Wyszczególnienie:	Aktywa finansowe z rozpoznaną utratą wartości:	Rezerwa celowa/Odpis aktualizujący:	Aktywa finansowe bez rozpoznanej utraty wartości:	Rezerwa celowa/Odpis aktualizujący:
Nieprzeterminowane	879 862,83	99 261,69	143 643 939,52	130 883,31
Przeterminowane od 1 dnia <= 30 dni	-	-	42 363,55	635,45
Przeterminowane > 30 dni <= 90 dni	734 698,06	99 210,80	1 117 295,87	2 634,99
Przeterminowane > 90 dni <= 180 dni	149 206,12	149 206,12	-	-
Przeterminowane > 180 dni <= 1 rok	-	-	-	-
Przeterminowane > 1 roku	535 903,60	535 903,60	-	-

Tabela 4. Struktura należności Banku wg wartości nominalnej w podziale na kategorie na dzień 31 grudnia 2020 roku. (w zł.)

Podmiot:	31.12.2020 r.	
	Wartość bilansowa (w zł):	Wsk. struktury (w %):*
1.	2.	3.
Sektor finansowy, w tym:	43 635 054,31	29,87%
Kredyty w sytuacji normalnej:	-	-
Kredyty pod obserwacją.:	-	-
Poniżej standardu:	-	-
Wątpliwe:	-	-
Stracone:	-	-
Lokaty:	-	-
Inne należności:	43 635 054,31	100,00%
Sektor niefinansowy, w tym:	102 450 432,74	70,13%
Kredyty w sytuacji normalnej:	100 005 493,29	97,61%
Kredyty pod obserwacją.:	1 028 851,05	1,00%
Poniżej standardu:	321 282,01	0,31%
Wątpliwe:	-	-
Stracone:	1 094 806,39	1,07%
Inne należności:	-	-
Sektor budżetowy, w tym:	46,68	0,00%
Kredyty w sytuacji normalnej:	46,68	100,00%
Pod obserwacją:	-	-
Poniżej standardu:	-	-
Wątpliwe:	-	-
Stracone:	-	-
Inne należności:	-	-
Należności ogółem:	146 085 533,73	100,00%

Strategia stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz metody monitorowania ich skuteczności

W celu redukcji poziomu ryzyka Bank przyjmuje zabezpieczenia transakcji kredytowych. Zabezpieczenia stosowane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji, z zastosowaniem Instrukcji prawnych form zabezpieczeń wiarygodności, uwzględniając w szczególności:

1. rodzaj zabezpieczenia i sposób ewentualnej egzekucji;
2. kolejność zaspokojenia się z zabezpieczenia;
3. wpływ zużycia technologicznego przedmiotu zabezpieczenia na jego wartość;
4. koszty utrzymania zabezpieczenia i egzekucji z zabezpieczenia.

Bank, przyjmując zabezpieczenie, dokonuje weryfikacji podstawowych kryteriów decydujących o jego skuteczności, w tym płynności zabezpieczenia, wartości oraz dostępu i możliwości kontroli w całym okresie kredytowania, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwość zmniejszenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Za płynne zabezpieczenia uznaje się te, które umożliwiają jego zbycie bez istotnego obniżenia jego ceny w czasie.

Monitoring oraz przygotowanie propozycji klasyfikacji ekspozycji kredytowych – pracownicy obsługi klienta kompletują i wstępnie opracowują dokumenty służące monitoringowi oraz przygotowują propozycję klasyfikacji ekspozycji kredytów i przekazują do komórki ds. monitoring, której funkcje pełni Zespół ds. Weryfikacji i Windykacji Kredytów, w celu przeprowadzenia weryfikacji monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji ekspozycji z tytułu sytuacji ekonomiczno – finansowej. Decyzję w sprawie klasyfikacji podejmuje Zarząd.

Rozkład geograficzny ekspozycji

Placówki Banku zlokalizowane są na terenie jednego województwa - podlaskiego. Głównym terenem działania jest powiat wysokomazowiecki.. Znaczna część terenu działania to tereny rolnicze, co w sposób naturalny determinuje istotną grupę klientów. Pozostałe placówki zlokalizowane są na terenach miejskich.

Z ryzykiem kredytowym związane jest ryzyko rezydualne czyli ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich ustanawiania.

W celu zarządzania ryzykiem rezydualnym Bank monitoruje skuteczność przyjmowanych zabezpieczeń, a otrzymywane wyniki wykorzystuje w procesie ustalania obowiązujących limitów koncentracji jednolitych form zabezpieczeń.

Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości rezerw.

Rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe oraz odpisy aktualizujące na należności związane z ekspozycjami kredytowymi tworzone są na podstawie przyporządkowania ekspozycji do jednej z kategorii ryzyka:

1. „normalne”;
2. „pod obserwacją”;
3. grupy „zagrożone”, tj. „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.

Klasyfikacja dokonywana jest w oparciu o:

1. ocenę terminowości spłat rat kredytów;
2. indywidualną ocenę sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorcy.

Rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe oraz odpisy aktualizujące na należności związane z ekspozycjami kredytowymi tworzone są i aktualizowane co do wysokości oraz rozwiązywane najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych.

W Banku rezerwy celowe i odpisy aktualizujące tworzone są w ciężar kosztów.

Rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne”, tworzone są w wysokości odpowiadającej co najmniej wymaganemu poziomowi rezerw stanowiącego 1,5 % podstawy tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących. Na detaliczne ekspozycje kredytowe zaliczane do klasy ryzyka „stracone” tworzone są rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na należności związane z ekspozycjami kredytowymi w wysokości 100% podstawy tworzenia rezerw celowych.

W przypadku pozostałych ekspozycji, rezerwy celowe i odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi tworzone są w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi jako:

- 1,5 % - w przypadku kategorii „pod obserwacją”;
- 20 % - w przypadku kategorii „poniżej standardu”;
- 50 % - w przypadku kategorii „wątpliwe”;
- 100 % - w przypadku kategorii „stracone”.

Podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi stanowi wartość bilansowa ekspozycji kredytowej bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi, ale z uwzględnieniem przewidywanej, w związku z restrukturyzacją kwoty umorzenia części ekspozycji kredytowej.

Ryzyko inwestycji finansowych - wynikające z inwestowania środków w celu powiększenia ich wartości lub osiągnięcia korzyści ekonomicznych w postaci odsetek lub dyskonta, poprzez zaangażowanie w instrumenty rynku kapitałowego i/lub pieniężnego.

Podstawowym celem działalności inwestycyjnej Banku jest osiągnięcie maksymalnego bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych inwestycji. Z reguły większemu ryzyku odpowiada większy potencjalny zysk, dlatego w działalności inwestycyjnej zmierzamy do ograniczania ryzyka do akceptowalnego poziomu. Akceptowany poziom ryzyka inwestycji określany jest w formie limitów, stanowiących element Instrukcji zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych, obowiązującej w Banku.

Inwestycje finansowe Banku obejmują bezpieczne inwestycje, do których zaliczane są bezpieczne papiery wartościowe emitowane przez podmioty o wadze ryzyka 0 i 20% (obligacje, bony pieniężne, bony skarbowe itp.),

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej – art. 448 Rozporządzenia PE

1. Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej zostały opisane w Zasadach zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Wysokiem Mazowieckiem.
2. Ryzyko stopy procentowej - możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na wyniki oraz na fundusze własne Banku, według definicji Metodyki BION KNF:
 - a) ryzyko szczególne stóp procentowych - ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w konsekwencji zmiany ceny danego instrumentu dłużnego w następstwie zmian czynników związanych z emitentem tego instrumentu lub emitentem instrumentu bazowego;
 - b) ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym - ryzyko strat wynikających z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które prowadzą do spadku przychodów odsetkowych, wzrostu kosztów odsetkowych lub zmniejszenia wartości bieżącej netto pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych (dotyczy również pozycji zabezpieczających te pozycje),
3. W Banku występują trzy podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:
 - 1) **Ryzyko bazowe** – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; Ryzyko bazowe wynika z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp bazowych stosowanych w Banku, dla instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe;
 - 2) **Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania** – ryzyko wynikające ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów; obejmuje ono zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe);
 - 3) **Ryzyko opcji klienta** – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy instytucja lub jej klient może zmienić poziom i terminy swoich przepływów pieniężnych, a konkretnie ryzyko wynikające z instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym.
4. Celem strategicznym polityki Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku. Ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych. W konsekwencji ma to utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku

finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów (funduszy własnych).

5. Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są miesięcznie dla Zarządu i kwartalnie dla Rady Nadzorczej Banku.
6. Wpływ szokowej zmiany rynkowych stóp procentowych o 200 punktów bazowych wg. stanu na dzień 31.12.2020 r wskazuje na możliwą zmianę wyniku odsetkowego w skali roku na poziomie:
 - przy wzroście stóp procentowych: - 1 207 tys. zł
 - przy spadku stóp procentowych: + 426 tys. zł

Strata jaką Bank może ponieść stanowi 21,9% wyniku odsetkowego, który Bank wygenerował za 12 miesięcy oraz 8,5% funduszy własnych.

7. W wyniku zastosowania założeń dla przeprowadzenia nadzorczych testów warunków skrajnych, zmiana wartości ekonomicznej Banku uległaby następującym zmianom:
 - równoległy wzrost stóp procentowych - spadek o 563 tys. zł
 - równoległy spadek stóp procentowych – wzrost o 151 tys. zł
 - szok gwałtowny (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych) – wzrost o 63 tys. zł
 - szok umiarkowany (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych) – spadek o 351 tys. zł
 - wzrost szoku dla stóp krótkoterminowych – spadek o 525 tys. zł
 - spadek szoku dla stóp krótkoterminowych – wzrost o 148 tys. zł

Ujawnienia w zakresie ryzyka płynności – wg. Rekomendacji P

1. **Ryzyko płynności** - to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. Problemy z utrzymaniem bieżącej płynności mogą prowadzić do trwałej utraty zaufania do Banku wśród jego klientów.
2. Celem procesu zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie możliwości realizowania zobowiązań w bieżącym dniu, zdolności do utrzymania płynności w krótkim, średnim i długim okresie, zarówno w normalnych warunkach, jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych – tak na poziomie Banku, jak i rynku – ograniczających dostęp do zabezpieczonych i niezabezpieczonych źródeł finansowania.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali

działalności stabilnej bazy depozytowej.

3) utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

Poziom ryzyka płynności i finansowania uznaje się za niewłaściwy, gdy stwarza nadmierne zagrożenie dla utraty płynności bieżącej Banku niezależnie od tego, czy świadomie podjął takie ryzyko, czy jest ono niezamierzone.

3. Polityka zarządzania ryzykiem płynności ma całościowy i skonsolidowany charakter:

- całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi

- skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich jednostek Banku oraz zarządzanie płynnością złotową i walutową w odniesieniu do pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych.

4. W celu ograniczenia ryzyka płynności i finansowania Bank stosuje poniższe techniki:

- 1) Kształtowanie struktury aktywów i pasywów (zapadalności/wymagalności) w taki sposób, aby dopasować ją do potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku;
- 2) Utrzymywanie odpowiednich zasobów aktywów płynnych dla zapewnienia nieprzewidzianego zapotrzebowania na środki, na poziomie uzależnionym od stabilności depozytów oraz prawdopodobieństwa szybkiego wzrostu portfela kredytowego;
- 3) W razie konieczności wykorzystywanie rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych (Zarządzenie Prezesa NBP w sprawie zasad i trybu naliczania i utrzymywania rezerwy obowiązkowej), przy utrzymywaniu średniego stanu rezerwy na zadeklarowanym poziomie;
- 4) Ograniczanie koncentracji wierzytelności, zaangażowań wobec udziałowców i grup powiązanych kapitałowo i organizacyjnie oraz innych nadmiernych zaangażowań;
- 5) Wyodrębnienie stabilnych źródeł finansowania i podejmowanie działań w celu ich powiększenia;
- 6) Utrzymywanie zróżnicowanej bazy depozytowej, zarówno w kategoriach terminowości, jak i podmiotowości klientów (ograniczanie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania);
- 7) Stałe umowy współpracy z bankami umożliwiające przyjęcie lokat międzybankowych lub zaciągnięcie kredytów i pożyczek;

5. Podstawową metodą wykorzystywaną przez Bank w procesie zarządzania płynnością jest odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów oraz zobowiązań pozabilansowych.

Zestawienie płynności bez urealnienia (w tys. zł)

Wyszczególnienie	SUMA	A' vista	> 24 h <= 7 dni	> 7 dni <= 1 m-ca	> 1 m- ca < = 3 m- cy	> 3 m- cy <= 6 m-cy	> 6 m- cy <= 1 rok	> 1 rok <= 2 lata	> 2 lat <= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat
Aktywa bilansowe	273 275	7 388	39 560	1 742	6 537	8 903	17 963	14 492	33 822	98 699	15 783	28 386
Pasywa bilansowe	273 275	204567	1 600	4 039	11 327	7 102	14 408	14 571	2 420	0	0	13 243

Zobowiązania pozabilansowe udzielone	14 593	13 234	0	0	0	27	177	561	595	0	0	0
Luka płynności		-210412	37 961	-2 297	-4 790	1 773	3 378	-639	30 808	98 699	15 783	15 143
Skumulowana luka płynności		-210412	-172452	-174749	-179539	-177765	-174387	-175026	-144218	-45519	-29736	-14593

Urealnione zestawienie płynności (w tys. zł)

Wyszczególnienie	SUMA	A' vista	> 24 h <= 7 dni	> 7 dni <= 1 m-ca	> 1 m- ca < = 3 m- cy	> 3 m- cy <= 6 m-cy	> 6 m- cy <= 1 rok	> 1 rok <= 2 lata	> 2 lat <= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat
Aktywa bilansowe	273 275	9 009	129 008	1 755	6 446	8 786	9 411	12 093	26 346	25 229	15 450	29 742
Pasywa bilansowe	273 275	38 943	340	989	3 489	1 512	4 037	3 101	2 098	0	0	218 766
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	14 593	13 234	0	0	0	27	177	561	595	0	0	0
Luka płynności		-43 167	128 667	767	2 956	7 248	5 197	8 431	23 653	25 229	15 450	-189 024
Skumulowana luka płynności		-43 167	85 500	86 267	89 223	96 471	101 668	110 099	133 752	158 981	174 431	-14 593

6. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. Bank w strukturze aktywów posiadał środki zabezpieczające płynność o łącznej wartości 137 685 tys. zł (wartość nominalna). Na tą wartość składały się:

- środki w kasach banku – 3 443 tys. zł.;
- środki na rachunkach bieżących Banku – 4 234 tys. zł.;
- lokaty międzybankowe – 14 058 tys. zł.;
- obligacje Skarbu Państwa - 88 000 tys. zł.;
- obligacje komercyjne – 5 000 tys. zł.;
- bony Pieniężne NBP – 22 950 tys. zł.;

7. Bank prowadzi bezpieczną politykę zarządzania ryzykiem płynności.

8. Polityka płynnościowa Banku w ramach Zrzeszenia BPS obejmuje m. in. możliwość finansowania Banku w ciągu dnia operacyjnego, zagospodarowanie nadwyżek środków Banku w depozyty, sprzedaż Bankowi bonów pieniężnych oraz skarbowych papierów wartościowych, udzielanie lokat, kredytów oraz pożyczek.

9. Bank kształtuje bazę depozytów z uwzględnieniem zasady zachowania właściwej relacji pomiędzy terminami wymagalności depozytów, a długością udzielanych kredytów oraz sytuacji rynkowej. Głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty sektora niefinansowego oraz samorządowego, natomiast w zakresie finansowania aktywów o długim terminie zapadalności są to depozyty stabilne (obliczone na podstawie wskaźników osadu), stanowiące pewne źródło finansowania długoterminowego aktywów oraz fundusze własne Banku.

10. Poziom ekspozycji Banku na ryzyko płynności ograniczany jest obowiązującym systemem limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Wszystkie ustalone limity ograniczające ryzyko płynności były przestrzegane.

Wyliczone na koniec roku wartości nadzorczych miar płynności kształtowały się powyżej wartości regulacyjnych oraz powyżej wewnętrznych wartości minimalnych:

M3 – 1,86

M4 – 1,99

LCR – 664%

11. Wskaźnik NSFR na dzień 31.12.2020 roku wyniósł 174%.
12. Bank dokonuje pomiaru ryzyka płynności z miesięczną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są miesięcznie dla Zarządu i kwartalnie dla Rady Nadzorczej Banku
13. W ramach analizy ryzyka płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w okresach miesięcznych, lub kwartalnych. Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka Banku.
14. Testy warunków skrajnych obejmują analizy:
 - 1) wrażliwości - w ramach których wykonywany jest pomiar wpływu zmian poszczególnych parametrów makro- i mikrootoczenia lub pomiar wpływu czynników wewnętrznych na poziom ryzyka płynności
 - 2) scenariuszowe – w ramach których wykonywany jest połączony pomiar wpływu zmian różnych parametrów makro- i mikrootoczenia na poziom ryzyka płynności
 - 3) odwrócone - w ramach których wykonywany jest pomiar maksymalnej możliwej zmiany poszczególnych pozycji stanowiących o płynności Banku, przy której zachowany zostanie minimalny poziom wskaźnika
15. Testy warunków skrajnych (ich założenia i scenariusze) podlegają przeglądowi co najmniej raz w roku, a w przypadku istotnej zmiany warunków rynkowych lub skali prowadzonej działalności częściej. Testy warunków skrajnych badają wpływ zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych (oddzielnie oraz łącznie) na możliwość utrzymania płynności przez Bank.
16. O wynikach przeprowadzonych testów informowany był Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku.
17. Rezultaty testów warunków skrajnych brane są pod uwagę przy ustalaniu i weryfikacji tzw. apetytu na ryzyko poprzez odpowiednie kształtowanie limitów ostrożnościowych ustalonych w Banku, oraz wykorzystywane są w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku
18. Bank przygotowany był do przewyciężenia każdej z możliwych przyczyn powstania utraty płynności. Bank opracował plany awaryjne na wypadek, gdyby rozwiązania zazwyczaj stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne. Szczegółowy wykaz podejmowanych działań w sytuacji awaryjnej wraz z wykazem osób odpowiedzialnych za ich wdrożenie zawarty został w Załączniku nr 1 do Zasad identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i finansowania w Banku Spółdzielczym w Wysokiem Mazowieckie.
19. W trakcie 2020 roku nie wystąpiły czynniki warunkujące wprowadzenie Planu awaryjnego działania na wypadek utraty płynności.

Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445

1. Zasady zarządzania ryzykiem walutowym opisane są w strategii. Polityce oraz Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Wysokiem Mazowieckiem.
2. **Ryzyko walutowe** określane jako ryzyko kursowe (rynkowe) to niebezpieczeństwo pogorszenia się sytuacji finansowej Banku wskutek niekorzystnej zmiany kursu walutowego. W szczególności jest ono związane z:
 - 1) Niedopasowaniem odpowiednich pozycji aktywów i pasywów banku, których wartość wyrażona jest w walucie obcej,
 - 2) Zawartymi transakcjami, tj. zmianą kursu walutowego między dniem zawarcia transakcji a dniem, w którym otrzymywana jest płatność (ryzyko kursowe)
3. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% uznanego kapitału, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Głównymi walutami, w jakich Bank przeprowadza transakcje są: EUR, USD, GBP, CHF.
4. Bank dokonuje pomiaru ryzyka walutowego z miesięczną częstotliwością. Wyniki pomiaru, wraz ze stosownym opisem w formie analizy przekazywane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.

Na dzień 31.12.2020 r całkowita pozycja walutowa Banku nie przekraczała 2% funduszy własnych Banku, a więc nie powstał obowiązek utworzenia wymogu kapitałowego.

Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446

1. Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym opisane są w Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Wysokiem Mazowieckiem.
2. Ryzyko operacyjne - jest to ryzyko poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów (informatycznych), strat wynikających z przyczyn zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko prawne, nie obejmuje ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego, które związane są z ryzykiem biznesowym.
3. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.
4. Bank dokonuje pomiaru ryzyka operacyjnego z kwartalną częstotliwością. Wyniki pomiaru, wraz ze stosownym opisem w formie analizy przekazywane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.
5. Bank określa profil ryzyka za pomocą wielkości i rodzaju rejestrowanych zdarzeń (mapa i matryca ryzyka), kluczowych wskaźników ryzyka oraz wielkości strat w stosunku do funduszy własnych. Identyfikacja i monitorowanie ryzyka odbywa się poprzez analizę zdarzeń zarejestrowanych i sklasyfikowanych do grupy ryzyka operacyjnego oraz ich wpływu na potencjalne straty finansowe jak i niefinansowe
6. Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego – zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze ryzyka operacyjnego w 2020 roku :

Kategoria	Strata brutto w zł.	Strata netto w zł.
Oszustwa wewnętrzne	0,00	0,00
Oszustwa zewnętrzne	0,00	0,00
Zasady dotyczące zatrudnienia i bezpieczeństwa w miejscu pracy	0,00	0,00
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	23,20	23,20
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0,00	0,00
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	24 150,00	0,00
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	28 039,29	0,00
Razem	52 212,49	23,20

7. W 2020 roku zaistniałe i zarejestrowane zdarzenia nie miały istotnego wpływu na działalność Banku i jego wynik finansowy. Największą ilość zdarzeń stanowiły drobne pomyłki pracowników oraz awarie bankomatów i łączy telekomunikacyjnych. Bank podejmuje następujące działania, aby uniknąć tych zdarzeń w przyszłości: systematycznie szkoli pracowników, wprowadza zmiany w systemach informatycznych oraz wdraża dodatkowe mechanizmy kontrolne.
8. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczany jest przez Bank metodą wskaźnika bazowego i na dzień 31.12.2020 wynosił 1 010 tys. zł. Bank bada czy kapitał alokowany w ramach metody wskaźnika bazowego jest wystarczający na pokrycie ponoszonego ryzyka. Bank nie alokował dodatkowego kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Ryzyko biznesowe – ryzyko trudno mierzalne, ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to w głównej mierze ryzyko wyniku finansowego - ryzyko realizacji osiągnięcia wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału; Spadek wyniku finansowego jest efektem wzrostu ryzyka, np. ryzyka kredytowego, stopy procentowej lub operacyjnego, przekładającego się na zadowolenie klientów. Ryzyko biznesowe jest związane także z ryzykiem cyklu koniunkturalnego, ryzykiem strategicznym oraz ryzykiem zmian warunków makroekonomicznych

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności realizowany w Banku obejmuje:

- 1) Identyfikację ryzyka – poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych - na podstawie uzyskiwania informacji wewnętrznych i zewnętrznych o wymaganiach w zakresie zgodności, np.
 - a) Analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych - na podstawie uzyskiwania informacji wewnętrznych i zewnętrznych o wymaganiach w zakresie zgodności, np.
 - baz danych i informacji o zmianach aktów prawnych,
 - alertów prawnych z Banku Zrzeszającego oraz SSOZ BPS,
 - ewidencji regulacji wewnętrznych Banku,
 - b) informacji dotyczących braku wdrożenia mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności lub mechanizmów kontrolnych,
 - c) zgłoszonych anonimowo informacji dotyczących naruszania przepisów, regulacji wewnętrznych i przyjętych norm,
- 2) ocenę ryzyka – poprzez jego pomiar lub szacowanie,

- 3) kontrolę ryzyka – poprzez projektowanie i wprowadzanie, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności, mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 4) monitorowanie – wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 5) raportowanie - na temat ryzyka braku zgodności – do Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Komitetu audytu. Regulacje wewnętrzne dotyczące procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności powinny być znane pracownikom Banku uczestniczącym w procesie.

Regulacje wewnętrzne podlegają regularnej weryfikacji, w celu ich dostosowania do mian profilu ryzyka Banku, a także otoczenia gospodarczego, prawnego i regulacyjnego, w którym Bank działa.

Fundusze własne Banku

Fundusze własne– wyliczany na podstawie Rozporządzenia UE oznacza sumę następujących elementów:

- a) kapitału Tier I,
- b) kapitału Tier II.

Kapitał Tier I Banku to suma kapitału podstawowego Tier I (CET 1) i kapitału dodatkowego Tier I (AT1).

Bank odlicza od kapitału podstawowego Tier I poniższe pozycje:

- 1) straty za bieżący rok obrotowy,
- 2) wartości niematerialne i prawne,
- 3) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
- 4) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, jeżeli ich wartość przekracza określone limity,
- 5) posiadane własne instrumenty kapitałowe,
- 6) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
- 7) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
- 8) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity,
- 9) kwotę ekspozycji znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym oraz pozycji sekurytyzacyjnych, jeżeli ich wartość przekracza ustalone limity (alternatywnie wobec kwoty tych ekspozycji może zostać zastosowana waga ryzyka 1 250 %).

Tabela 7. Struktura funduszy własnych Banku wg stanu na dzień 31.12.2020r.

I	1	Fundusze Tier I	13 282 196,35
		a) fundusz udziałowy,	393 720,00
		b) fundusz zasobowy	10 637 161,24
		c) fundusz rezerwowy	31 779,16
		d) fundusz z aktualizacji wyceny po pomniejszeniu i korekty w okresie przejściowym	2 323 075,95
	2	Pozycje pomniejszające fundusze Tier I	103 540,00
		a) wartości niematerialne i prawne	38 973,56
		b) Korekta AVA	64 566,44
II		Fundusze Tier II	920 634,92
	1	Za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego	920 634,92
		a) pożyczka podporządkowana	0,00
		b) obligacje podporządkowane	920 634,92
III		Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2020r.	14 202 831,27

Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w części trzeciej tytule II rozdziale 2 Rozporządzenia CRR:

Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitałowej

Działania podejmowane w ramach oceny adekwatności kapitałowej Banku mają na celu określenie stopnia dostosowania poziomu ponoszonego ryzyka do wartości posiadanych kapitałów własnych będących podstawowym źródłem pokrycia ewentualnych strat. Analiza i zarządzanie adekwatnością kapitałową, podobnie jak zarządzanie poszczególnymi typami ryzyka odbywa się zgodnie z regulacjami unijnymi i krajowymi o charakterze nadzorczym oraz regulacjami wewnętrznymi m.in. Strategia zarządzania ryzykiem, polityka kapitałowa zawarta w Planie ekonomiczno-finansowym, Instrukcja wyznaczania wymogów kapitałowych z poszczególnych rodzajów ryzyka oraz Instrukcji szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej.

Na podstawie Instrukcji wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka Bank stosuje następujące zasady wyznaczania wymogów kapitałowych:

W zakresie ryzyka kredytowego - Bank stosuje metodę standardową wyliczania wymogów kapitałowych

zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Bank stosując metodę standardową, zalicza ekspozycje do jednej z 16 klas, którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka. Bank przy ustalaniu wag ryzyka ekspozycji kredytowych nie stosuje ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej ani też ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez agencje kredytów eksportowych;

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody wskaźnika bazowego. Wskaźnik stanowi średnią za okres trzech lat obrotowych, bieżącego oraz dwóch poprzedzających dany rok z sumy wyników wyliczanych jako sumę następujących pozycji rachunku zysków i strat Banku: Odsetki należne i podobne przychody, Odsetki do zapłaty i podobne opłaty, Przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/ zmiennej stopie dochodu, Należności z tytułu prowizji/opłat, Koszty z tytułu prowizji/opłat, Zysk netto lub strata netto z operacji finansowych, Pozostałe przychody operacyjne. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stanowi 15% wskaźnika.

W zakresie ryzyka walutowego Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego metodą podstawową zgodnie z zasadami określonymi w art. 351 CRR. Wymóg kapitałowy stanowi 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli przewyższa ona 2% funduszy własnych Banku lub stanowi 0 jeżeli nie przewyższa 2% funduszy własnych;

Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem

W zakresie ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową wyliczenia wymogów kapitałowych zgodnie z rozdziałem 2 rozporządzenia CRR. Bank zalicza ekspozycje kredytowe do jednej z następujących klas ekspozycji kredytowych, którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka.

- 1) ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych;
- 2) ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych;
- 3) ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego;
- 4) ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju;
- 5) ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych;
- 6) ekspozycje wobec instytucji;
- 7) ekspozycje wobec przedsiębiorstw;
- 8) ekspozycje detaliczne;
- 9) ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach;
- 10) ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania;
- 11) ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem;
- 12) ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych;
- 13) pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne;
- 14) ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową;
- 15) ekspozycje kapitałowe;
- 16) inne pozycje.

Tabela 8 .Wartość ekspozycji ważonych ryzykiem na dzień 31.12.2020r. (w zł)

Wyszczególnienie:	Wartość ekspozycji:	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem:	Wymóg kapitałowy:
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	112 737 476,88	1 175 125	94 010,00
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	46,68	46,68	3,73
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje wobec instytucji	49 450 049,31	1 036 554,97	82 924,40
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	14 005 614,08	10 771 924,77	861 753,98
Ekspozycje detaliczne	92 256 786,91	55 029 228,60	4 402 338,29
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	10 782 127,74	3 769 282,20	301 542,58
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje kapitałowe	220 660,00	220 660,00	17 652,80
Inne pozycje	8 416 423,73	4 643 315,05	371 465,20
RAZEM:	287 869 185,33	76 646 137,27	6 131 690,98

Minimalne i dodatkowe wymogi kapitałowe, współczynniki kapitałowe

Aktywa i udzielone zobowiązania pozabilansowe wg wag ryzyka

Na dzień 31.12.2020 r. wartość aktywów bilansowych i zobowiązań pozabilansowych udzielonych łącznie wynosiła 287 869 tys. zł.

Suma aktywów bilansowych na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 273 275 tys. zł. Największy udział w strukturze aktywów bilansowych na koniec 2020 r. miały aktywa o wadze ryzyka 0%, które stanowiły 60,20% aktywów ogółem. Ich wartość wynosiła 164 520 tys. zł. Aktywa o wadze ryzyka 75% wyniosły 82 442 tys. zł stanowiąc 30,17% aktywów bilansowych ogółem. Aktywa o wadze ryzyka 100% ukształtowały się na poziomie 14 722 tys. zł (5,39%), zaś aktywa o wadze ryzyka 35% wynosiły 10 757 tys. zł stanowiąc 3,94% aktywów bilansowych ogółem. Najmniejszy udział w strukturze miały aktywa o wadze ryzyka 250% tj. 0,17% oraz aktywa o wadze ryzyka 20% tj. 0,13%. Aktywa o wadze ryzyka 50% na dzień 31.12.2020 nie wystąpiły.

Wartość zobowiązań pozabilansowych udzielonych na koniec grudnia 2020 r. wynosiła 14 594 tys. zł. Otwarte linie kredytowe wynosiły 13 092 tys. zł, natomiast 1 502 tys. zł stanowiły udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze gwarancyjnym.

Wymogi i współczynniki kapitałowe

Całkowity wymóg kapitałowy Banku z tytułu podejmowanego ryzyka, wyliczony na dzień 31.12.2020 r. wyniósł 7 142 tys. zł. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego 31.12.2020 r. wyniósł 6 132 tys. zł, Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczony na 2020 rok wynosi 1010 tys. zł.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego wg stanu na dzień 31.12.2020 r. zastosowano współczynnik wsparcia dla MŚP, który wynosi 0,7619.

Wymogi kapitałowe z pozostałych rodzajów ryzyka na dzień 31.12.2020 r. nie wystąpiły.

Minimalne wymogi kapitałowe na dzień 31.12.2020 r. wynosiły 7 142 tys. zł.

Dodatkowe wymogi kapitałowe na dzień analizy nie wystąpiły.

Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET I) na dzień 31.12.2020 r. wyniósł 14,88%.

Współczynnik kapitału Tier I na dzień 31.12.2020 r. wyniósł 14,88%.

Łączny współczynnik wypłacalności na koniec 2020 roku wyniósł 15,91%.

Posiadane fundusze własne w pełni pokrywały wymogi kapitałowe na pokrycie podejmowanego ryzyka.

.

Przestrzeganie wymogu w zakresie buforów kapitałowych nakładanych zgodnie z Rozporządzeniem CRR

Zarządzanie kapitałem ma na celu uwzględnienie dodatkowych wymogów (CRD IV) dotyczących

buforów kapitałowych. Bank utrzymuje wartość funduszy własnych na poziomie nie niższym niż suma kapitału niezbędnego na pokrycie poziomu ponoszonego ryzyka powiększoną o kapitały pokrywające wymogi wynikające z buforów kapitałowych. Bank zobowiązany jest do utrzymywania funduszy własnych na pokrycie bufora zabezpieczającego.

Tabela 9. Fundusze własne i wymogi kapitałowe na dzień 31.12.2019r.

(w zł.)

Wyszczególnienie:	Wartość na 31.12.2020 r.:
Fundusze własne, w tym:	14 202 831,27
Kapitał Tier I, w tym	13 282 196,35
Kapitał podstawowy Tier I	13 282 196,35
Kapitał dodatkowy Tier I	-
Kapitał Tier II	920 634,92
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym	89 270 288,65
z tytułu ryzyka kredytowego:	76 646 137,27
z tytułu ryzyka walutowego:	-
z tytułu ryzyka operacyjnego:	12 624 151,38
Łączny współczynnik kapitałowy	15,91%
Współczynnik kapitału Tier I	14,88%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	14,88%
Kapitał wewnętrzny	-

Informacje dotyczące dźwigni finansowej

Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.. Wskaźnik dźwigni oblicza się jako iloraz kapitału Tier I Banku i miary ekspozycji całkowitej Banku i wyraża się jako wartość procentową, gdzie miara ekspozycji całkowitej oznacza sumę wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału Tier I. Bank przy obliczeniu wskaźnika dźwigni nie stosuje odstępstw określonych w art. 499. 2 i 3 CRR.

Dźwignia finansowa na dzień 31.12.2020 roku wyniosła 4,76%.

System kontroli wewnętrznej

W ramach systemu zarządzania, oprócz zarządzania ryzykiem, w Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem jest zapewnienie :

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku;

4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System kontroli wewnętrznej obejmuje całą działalność Banku. Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku. Rada nadzorcza sprawuje nadzór nad tym systemem i ocenia jego adekwatność i skuteczność. Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej sprawuje Prezes Zarządu. W celu sformalizowania systemu kontroli wewnętrznej i zapewnienia prawidłowego oraz skutecznego jej funkcjonowania wprowadzono w Banku Regulamin kontroli wewnętrznej.

System kontroli wewnętrznej zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art.9c ust.2 pkt 1 ustawy Prawo bankowe. Na działanie funkcji kontroli składa się :

- 1) stosowanie mechanizmów kontrolnych
- 2) bieżące monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Bank jest uczestnikiem systemu ochrony SSOZ BPS od 01.01.2020 roku. Na mocy zapisów Rekomendacji H KNF, zostały powiązane cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej, określone w Prawie Bankowym, z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem (weryfikacją lub testowaniem) tych mechanizmów. Dokumentację powyższego powiązania celów stanowi obowiązująca w Banku matryca funkcji kontroli. System kontroli wewnętrznej jest zorganizowany sposób zapewniający funkcjonowanie trzech linii obrony:

- 1) pierwsza linia obrony (pierwszy poziom zarządzania) obejmująca:
 - ✓ stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka, a także mechanizmów kontrolnych w ramach działalności jednostek i komórek organizacyjnych, w tym w zakresie operacyjnego zarządzania ryzykiem w banku, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank;
 - ✓ bieżące monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych
- 2) druga linia obrony (drugi poziom zarządzania) obejmująca :
 - ✓ działanie pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych zajmujących się zarządzaniem ryzykiem niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem – obejmuje stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz bieżące monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów (testowanie pionowe)
 - ✓ działalność komórki ds. zgodności, które ma za zadanie identyfikację i monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontroli związanych z ryzykiem braku zgodności oraz bieżące raportowanie w zakresie wprowadzanych zmian.
 - ✓ Pozostałe komórki organizacyjne uprawnione do przeprowadzania testowania pionowego
- 3) trzecia linia obrony (trzeci poziom zarządzania) - audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego – który zgodnie z obowiązującymi przepisami w Banku realizowana jest przez Spółdzielnię Systemu Ochrony

Zrzeszenia BPS.

Na wszystkich liniach obrony, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują ich przestrzeganie poprzez weryfikację bieżącą oraz testowanie okresowe.

W procesie zarządzania systemem kontroli wewnętrznej uczestniczą wszyscy pracownicy oraz wszystkie organy, jednostki i komórki organizacyjne Banku. Szczególną rolę pełnią:

- Rada Nadzorcza
- Komitet Audytu
- Zarząd
- Stanowisko ds. zgodności
- Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej
- Stanowisko ds. analiz i ryzyka
- Zespół ds. weryfikacji i windykacji kredytów
- Główny Księgowy

Funkcjonowanie organów Banku oraz polityki w zakresie doboru Rady Nadzorczej i Zarządu

Polityka rekrutacji członków organu zarządzającego.

Procedury rekrutacyjne Banku mają na celu wskazanie odpowiednich kandydatów do pracy i dotyczą wszystkich stanowisk pracy w Banku.

Główne zasady wyłaniania i oceniania odpowiedniości Członków Rady i Zarządu określone zostały w Polityce w zakresie oceny kwalifikacji członków organów Banku, a także innych osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Wysokiem Mazowieckiem zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Banku.

Rada Nadzorcza sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością Banku. Członków Rady Nadzorczej wybiera Zebranie Przedstawicieli na okres 4 lat. Według stanu na 31 grudnia 2020 roku w skład Rady wchodziło 8 członków. W 2020 r. odbyło się 5 posiedzeń Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Wysokiem Mazowieckiem.

Realizując zapisy Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym Rada Nadzorcza dokonała oceny niezależność Kandydatów na członków Komitetu Audytu a następnie dokonała wyboru trzech członków Komitetu Audytu.

Rada w głosowaniu tajnym wybiera Członków Zarządu. Co najmniej dwóch członków Zarządu, w tym Prezes Zarządu Banku, musi posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, związane z pełnioną funkcją, dające rękojmię prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i

lokata w nim zgromadzonych oraz pozostawać w stosunku pracy z Bankiem.

Rada Nadzorcza i Zarząd posiadają odpowiednią wiedzę i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji.

Cele i zadania zrealizowane przez członków organu zarządzającego

Zarząd wybierany jest w taki sposób, aby ogólny skład organu zarządzającego posiadał do świadczenia praktyczne związane z zarządzaniem instytucjami kredytowymi.

Na dzień 31.12.2020 roku Zarząd Banku składał się z trzech etatowych Członków Zarządu: Prezesa Zarządu, Członka Zarządu ds. finansowo-księgowych, Członka Zarządu ds. Handlu oraz dwóch społecznych Członków Zarządu: Wiceprezesa Zarządu, i Członka Zarządu do spraw analiz rynku i public relations.

Podkreślić należy, że skład Zarządu jest stabilny. Prezes Zarządu pozostaje na wskazanym stanowisku od 1998 roku (w 2020 roku - 22 lata).

Obecnie wszyscy członkowie zarządu posiadają wieloletnie doświadczenie w zakresie zarządzania Bankiem jak i merytorycznie w obszarach, za które są odpowiedzialni. Do kolegialnych decyzji Zarządu działającego na protokołowanych posiedzeniach należy:

- 1) zawieranie umów długoterminowych za wyjątkiem kredytowych,
- 2) podejmowanie decyzji o zaciągnięciu zobowiązań (poza przyjmowaniem depozytów) lub rozporządzeniu aktywami (poza lokowaniem środków na rynku międzybankowym), których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych,
- 3) udzielanie pełnomocnictwa członkom Zarządu i innym pracownikom Banku w sprawach wyłączonych w pkt 1 i 2,
- 4) podejmowanie decyzji w zakresie uruchamiania, zamykania i funkcjonowania oddziałów i punktów kasowych,
- 5) składanie rocznych sprawozdań z działalności Banku,
- 6) zwoływanie Zebrania Przedstawicieli,
- 7) rozpatrywanie odwołań od decyzji osoby kierującej bieżącą działalnością jednostki organizacyjnej Banku w sprawach wynikających ze stosunku pracy,
- 8) uchwalanie i zmiany Regulaminu Organizacyjnego, określającego podstawową strukturę organizacyjną Banku
- 9) uchwalanie i zmiany Regulaminu, określającego powierzenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, wykonywania czynności określonych w ustawie Prawo bankowe,
- 10) uchwalanie projektów uchwał Zebrania Przedstawicieli w sprawie zmian Statutu,
- 11) projektowanie, wprowadzanie oraz zapewnianie działania systemu zarządzania,

- 12) zatwierdzanie planu audytu wewnętrznego ,
- 13) coroczne przekazywanie podmiotowi przeprowadzającemu lustrację i Zebraniu Przedstawicieli informacji o realizacji wniosków polustracyjnych,
- 14) inne sprawy niezastrzeżone do kompetencji innych organów Banku.

Polityki wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka

Bank opracował i wdrożył Politykę wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Wysokiem Mazowieckiem w celu:

1. określenia zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Wysokiem Mazowieckiem, zwanym dalej „Bankiem”, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017r. (Dz.U. poz. 637).
2. wspierania prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez radę nadzorczą skłonność do ryzyka,
3. wspierania realizacji strategii działalności oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Wyodrębniono 3 stanowiska wyższego szczebla, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Wysokiem Mazowieckiem.

Zgodnie z Metodologią oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych KNF ocena odpowiedniości dokonywana jest co najmniej raz na dwa lata.. Ostatnia ocena odpowiedniości Członków Zarządu dokonana została przez Radę Nadzorczą na ostatnim posiedzeniu **w 2019 roku**. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego w zakresie oceny odpowiedniości kadry kierowniczej i stosowania polityki wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.

Zgodnie z przyjętą w Banku polityką łączna kwota wypłaconych zmiennych składników wynagradzania osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej. Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu, z uwzględnieniem, że wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

W Banku, w ramach Rady, nie funkcjonuje komitet pełniący nadzór nad wynagrodzeniami.

Ocena wyników pracy Zarządu przeprowadzana jest przez Radę corocznie i obejmuje okres ostatnich trzech lat funkcjonowania.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania Strategii działania oraz Planu ekonomiczno-finansowego w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe.

Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń Strategii działania oraz Planu ekonomiczno-finansowego:

- 1) zysk netto,
- 2) wskaźnik rentowności aktywów (ROA),
- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,
- 5) wskaźnik płynności LCR,
- 6) współczynnik Tier I,

Ocenie podlega stopień wykonania powyższych wskaźników w odniesieniu do Strategii działania oraz Planu ekonomiczno-finansowego Banku w poszczególnych latach podlegających ocenie. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat plan w zakresie wskaźników wymienionych w ust. 2 był zrealizowany co najmniej w 80%.

Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

- a. uzyskane absolutorium w okresie oceny,
- b. pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
- c. ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.

W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

W zakresie wynagrodzenia wypłaconego Członkom Zarządu objętych Polityką wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka informacje prezentują poniższe tabele.

Tabela 10. Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia z podziałem na obszary działalności Banku:

	Zarząd	Inne osoby wpływające na ryzyko	Razem
--	--------	---------------------------------------	-------

Zarządzanie bankiem	3	0	3
Pozostała działalność	0	0	0

Tabela 11. Zbiorcza informacja o wysokości wynagrodzenia osób objętych Polityką wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku: (brutto w tys. zł)

Wyszczególnienie	Zarząd	Inne osoby wpływające na ryzyko	Razem
Wynagrodzenie stałe	557,78	0	557,78
Wynagrodzenie zmienne	119,40	0	119,40
Liczba osób uzyskujących odprawę	0	0	0
Wartość odprawy	0	0	0
Najwyższa wypłata odprawy	0	0	0

Wynagrodzenie wypłacono w formie bezgotówkowej.

Podsumowanie

1. Zarząd Banku Spółdzielczego w Wysokiem Mazowieckiem oświadcza, iż ustalenia opisane w niniejszej informacji podlegającej ujawnieniom, według stanu na dzień 31.12.2020 r. i ustalenia dotyczące zarządzania ryzykiem, dają pewność, że systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, są adekwatne do stanu faktycznego, a wdrożony system zarządzania ryzykiem jak i system kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia skali i charakteru prowadzonej działalności.
2. Zarząd Banku zatwierdza niniejszy Zbiór informacji podlegających publikacji w ramach Polityki informacyjnej Banku według stanu na dzień 31.12.2020 r, w którym umieszczono informacje na temat ryzyka, omówiono ogólny profil ryzyka związany z strategią działania oraz zawarto kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank Spółdzielczy w Wysokiem Mazowieckiem.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Wysokiem Mazowieckiem:

Tadeusz Nosek – Prezes Zarządu

Helena Łapińska – Członek Zarządu

Justyna Sieliwoniuk – Członek Zarządu

Piotr Karpowicz – Członek Zarządu

